

Ricard Fité

MONGOL RALLY
AUTO SERVICE

NO LI DIGUIS A
LA MAMA
QUE HE MARXAT A
MONGÒLIA
EN MOTO

Ricard Fité

MONGOL RALLY
AUTO SERVICE

NO LI DIGUIS A
LA MAMA
QUE HE MARXAT A
MONGÒLIA
EN MOTO

**No li diguis a la mama que
he marxat a Mongòlia en
moto**

Títol original: *No le digas a la mama que me he ido a Mongolia en moto*

Primera edició: març de 2018

© del text i fotos: Ricardo Fité

© de la traducció: Laura Raventós Vaquero

© d'aquesta edició:

Editorial Diéresis, S.L.

Travessera de Les Corts, 171

08028 Barcelona

Tel: 93 491 15 60

info@editorialdieresis.com

eISBN: 978-84-946289-8-6

Tots els drets reservats.

Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright, sota les sancions establertes per les lleis, la reproducció total o parcial d'aquest llibre per qualsevol mitjà o procediment, compresos la fotocòpia i el tractament informàtic, i la seva distribució mitjançant lloguer o préstec públics.

www.editorialdieresis.com

Twitter: @EdDieresis

Col·lecció VIATGERS

Ricardo Fité

Va néixer a Barcelona el 1974. És llicenciat en Educació Física i cinturó negre de judo. Viatja en moto des dels vint-i-cinc anys, però no va ser fins el 2006 que, després d'una primera cavalcada estiuenca pel Marroc, es va atrevir a fer rutes sobre dues rodes fins a llocs com Turquia o el Cap Nord. A l'estiu del 2011, va decidir donar el salt als viatges de llarga distància amb el ral·li a Mongòlia. Va ser el començament d'un procés d'aprenentatge que encara dura i que l'ha dut a Sibèria, l'Índia o Irà. El seu desig més gran és que aquest aprenentatge no acabi mai.

nolidiguisalamama.cat

A Oriol i Lúa

*Puja al cim,
creua el desert,
descobreix les selves,
trepitja els pols,
neda els set mars...
I torna a casa
mil vegades per
compartir-ho.
Germà,
t'estimo i
t'admiro.*

Menna Fité

Índex

Nota de l'autor

Mapa: De Barcelona a Mongòlia en moto

1. La preparació

2. República Txeca-Ucraïna

3. Rússia-Kazakhstan

4. Uzbekistan

5. Retorn a Kazakhstan

6. El Massís de l'Altai. Rússia

7. Mongòlia

Epíleg: Aprenent a viatjar

Les imatges d'11.000 km en moto

Nota del autor

En els darrers anys, els aficionats a la narrativa de viatges en moto hem pogut veure com està canviant la manera de viatjar. Avui dia, les motos han evolucionat tant que ja no fan del viatge un patiment, perquè les noves suspensions regulables, els seients amb gel, els motors de massa cavalls i moltes altres millores tecnològiques han convertit la conducció durant llargues jornades en un veritable plaer. Amb l'equipament passa el mateix: hem passat de viatjar amb pantalons texans i jaquetes sense cap tipus de protecció a poder fer-ho amb roba tèrmica per a l'hivern, granotes de cuir microperforades per a l'estiu i altres millores tècniques, a més de cascos especialment dissenyats per evitar el soroll i poder gaudir de la nostra música preferida.

Tanmateix, existeixen dues diferències molt més significatives que han canviat completament el concepte d'aventura en moto: la incertesa i la soledat. La primera ha desaparegut gairebé per complet gràcies a l'accés immediat a la informació de qualsevol itinerari que ens plantegem. El motiu d'això és que abans d'emprendre el viatge podem reservar allotjaments, traçar rutes, contrastar infinitat d'opinions d'altres viatgers a les xarxes socials i un llarg etcètera que ha acabat gairebé per complet amb la idea de la incertesa. Fins i tot durant el viatge, si volem consultar alguna dada, no ens serà gaire difícil trobar algun ordinador des d'on poder fer-ho. A més, si les coses es posen molt lletges, només cal fer una trucada per resoldre qualsevol problema. Tampoc no importa si, buscant una dosi extra d'aventura, viatgem sense telèfon, perquè al cap de pocs minuts se'ns aproparà un autòcton i, per tal d'ajudar-nos,

serà ell qui començarà a trucar a algú que sigui capaç de solucionar la dificultat.

La segona diferència respecte a la forma de viatjar de fa uns quants anys és la soledat. L'aparició d'Internet, els telèfons mòbils i les xarxes socials han acabat del tot amb aquest concepte. En un bar, un hotel o una casa, el primer que fem és buscar la connexió wifi, connectar-hi el nostre dispositiu i parar més atenció a la pantalla que a la gent que ens està atenent. Potser és una bona notícia per a aquells que no suporten sentir-se sols o potser ens faci perdre part del contacte amb la gent i, per tant, part del que buscàvem.

Afortunadament, malgrat tot, hi ha quelcom que no ha canviat i és la il·lusió per viatjar en moto. Tant si es tracta d'un viatge de cap de setmana com d'una ruta a alguna destinació molt llunyana, les setmanes anteriors, amb l'enrenou dels preparatius, tots els viatgers experimentem la mateixa sensació: l'aventura fa temps que ha començat.

Mapa: De Barcelona a Mongòlia en moto

1. La preparació

Crac!!! Sento un soroll sec i, tot seguit, shhhhhhhhhhhhhh... La moto queda en punt mort i, per més que dono gas o miro d'abaixar marxes, noto que no respon. Per sort, els frens sí que funcionen i després d'uns metres aconseguixo aturar-me al mig de la pista. Apago el motor i faig un cop d'ull al meu voltant. No hi ha gaire cosa per veure, estic al mig del desert de Mongòlia i l'únic que se sent és el so dels meus moviments i el vent bufant de fons. He trencat la cadena de la moto, però lluny de preocupar-me, el cansament fa que em trobi en aquell estat de pau interior en el qual tot ja m'és una mica igual. Vaig a buscar-la, ha caigut uns cinquanta metres enrere. Està a terra ben arrebossada de sorra. En recollir-la, tinc clar que no es pot reparar i, encara menys, tallar-la més cops.

Fa gairebé dos mesos que viatjo i encara sóc a uns cinc-cents quilòmetres de la línia de meta. La meva única esperança és que passi algun camió que vagi cap a la capital i estigui disposat a recollir-me. He perdut vuit quilos per una forta diarrea que arrossego des de fa setmanes i el millor que puc fer és estirar-me a terra a descansar i esperar. Quan aconseguixo posar-me còmode, miro el cel, és d'un blau espectacular. Em pregunto com he arribat fins aquí, cansat, enmig del no-res i despreocupat de tot.

De cop em ve el record del bar Tinta Roja. Va ser el 10 d'octubre de 2010, fa poc més d'un any, quan vaig acudir a la presentació del Mongol Rally. L'empresa organitzadora, The Adventurists, havia escollit aquest pintoresc lloc per a la presentació de la sisena edició d'aquest ral·li benèfic, perquè una de les sortides d'aquell any havia de ser des de la ciutat de Barcelona.

-Quants de vosaltres teniu pensat córrer el Mongol Rally?

Tothom va aixecar la mà menys jo.

-No pot ser -em vaig dir-. A veure Ricardo, és impossible que tots els que estan aquí es puguin permetre deixar de treballar durant més d'un mes i tinguin els diners necessaris per a una aventura com aquesta.

Jo havia anat tan sols amb ànims d'informar-me però dins meu sabia que, si en algun moment veia que l'aventura era factible, faria tot el possible per apuntar-me a la propera edició.

-De moment, calma't -vaig dir-me-. Tu escolta i després ja veurem què passa.

Havia sentit a parlar per primer cop del Mongol Rally l'any anterior en una d'aquelles tardes de cerveses amb amics, en les quals no pares de veure vídeos i més vídeos a YouTube. Aquell dia ens va donar per buscar rutes en moto per l'Himàlaia, i d'aquí vam passar a veure vídeos de viatges pels llocs més inhòspits del planeta, fins que un d'ells ens va cridar especialment l'atenció. Hi sortien cotxes que habitualment es poden veure per la ciutat, sense cap

preparació extra, circulant a tota velocitat pels deserts de Mongòlia. En una de les imatges es podia llegir «Mongol Rally», i ho vam buscar per Google. Va ser el descobriment d'una aventura increïble. La seva història deia que, el 2004, un grup d'amics es va proposar arribar a Mongòlia conduint. Només eren sis cotxes, però ho van aconseguir. Quan van arribar a Ulan Bator, es van quedar esglaiats en comprovar les necessitats dels nens que vivien al carrer, així que se'ls va ocórrer que podien organitzar un ral·li benèfic per a crear un orfenat amb els fons recaptats.

Seríem capaços nosaltres de participar en una prova així? Estàvem entusiasmats, ja ens imaginàvem conduint pel desert la vella Renault Kangoo de la meva mare. Cap de nosaltres tenia un lloc de treball massa estable, ni una relació de parella prou formal per a prendre-se-la molt seriosament. Feia uns quants estius que jo alternava contractes temporals com a socorrista i monitor de piscina amb treballs que no em van despertar mai massa interès. Just aquest any, treballava d'operari de manteniment d'un gimnàs de luxe i em trobava en ple conflicte laboral amb l'empresa, així que desitjava sortir de tot allò al més aviat possible. Viatjar en moto havia estat sempre una de les meves grans passions. Havia fet rutes pel Marroc, Turquia o Cap Nord, però feia temps que tenia al cap el desig de fer alguna cosa especial. Tenia ganes d'anar lluny d'una vegada, però lluny de debò, i vaig pensar que per fi havia arribat l'oportunitat de materialitzar totes aquelles inquietuds.

Hi ha ocasions en les quals, fins i tot els més escèptics, no podem evitar pensar en les lleis del destí. Recordo que pocs dies després de descobrir el Mongol Rally vaig rebre un e-mail d'en Bernardino Rosendo, el cèlebre motorista espanyol que als anys 80, entre moltes altres aventures, havia donat la volta al món en moto. Feia temps que estàvem en contacte. La nostra amistat ve del dia que vaig escriure un correu a la revista *SoloMoto*, a la qual ell

publicava articles sobre les seves vivències, per saber si seguia viatjant i on es trobava. La redacció de la revista va anar més enllà i ens va posar en contacte. Ràpidament vam fer-nos ciberamics. Jo li escrivia de tant en tant, i en Bernardino responia amablement a tots els meus correus. Em va explicar que vivia i treballava a Holanda, i que ara li quedava poc temps per viatjar per plaer.

Aquell dia, en Bernardino em va enviar un correu que, sense saber-ho, acabaria capgirant la meva vida. Em va explicar que l'organització del Mongol Rally l'havia convidat a Barcelona a la presentació de l'edició de 2010 i em va suggerir que hi assistís per així conèixer-nos en persona. Per fi podria trobar-me cara a cara amb la persona que va despertar el meu interès pels viatges en moto quan era un adolescent. I a més a més, anava per informar-me, de primera mà, en què consistia realment aquell ral·li per Mongòlia amb el qual m'havia topat per Internet pocs dies abans.

El Tinta Roja és un d'aquests locals entranyables del Poble Sec barceloní. Aquella nit estava ple de gom a gom, tothom escoltava en silenci atentament. De cop, un home va pujar a l'escenari, va agafar el micròfon i va començar a parlar.

-Bona nit a tothom i benvinguts. Abans de res, heu de saber que el Mongol Rally no és una competició, sinó un viatge d'aventura i un projecte benèfic. L'ordre d'arribada no es té en compte, tan sols importa arribar a Ulan Bator. La ruta que seguïu i el temps que trigueu depenen de cadascun de vosaltres. Un cop a Mongòlia, el vehicle serà subhastat i aquests diners seran part de la vostra donació benèfica, a més dels nou-cents euros d'inscripció i els mil cinc-cents que es paguen com a aportació a una ONG.

L'organitzador era un home, que no devia passar dels quaranta anys, pèl-roig i tremendament pigat, que s'expressava en un castellà forçat i amb un accent marcadament americà que ben bé recordava al popular periodista de motos Dennis Noyes. Ens va explicar que

aquell any hi hauria tres sortides prèvies a Europa, una des de Londres i dues més des de Milà i Barcelona.

-En tres dies haureu d'arribar a Klenová, un poble prop de Praga. Allà ens reunirem amb tots els equips que vénen de la resta del món, i se us lliurarà la documentació oficial. Es faran les verificacions i, després d'una nit de festa, començarà realment el ral·li. Algun dubte o pregunta?

Ningú no deia res, era com si tothom ho tingués clar, menys jo.

Sobre els vehicles que estaven permesos, ens va aclarir que només s'acceptaven cotxes de menys de deu anys, que no passessin dels 1.300 c. c., i motos de fins a 125 c. c. sense importar l'antiguitat. També s'admetia un tercer grup de vehicles que poguessin aportar un servei a la comunitat, des d'ambulàncies fins a camions de bombers i fins i tot autocars. Estava clar que l'organització no es feia responsable del que pogués succeir durant el viatge per Europa i Àsia.

-Això no és una carrera però tampoc una caravana organitzada, així que els problemes que us trobeu durant la ruta els haureu de resoldre vosaltres mateixos, sense la nostra ajuda. Nosaltres us gestionem tota la paperassa perquè pugueu entrar i sortir de Mongòlia. Recordeu que hi ha uns llocs que anomenem *drop off point* dins del país, on, en cas de que us sigui impossible continuar fins l'arribada, us permetran deixar el vehicle. Així que, si us quedeu tirats enmig del desert, el millor que podeu fer és mirar d'arribar com pugueu a algun d'aquests punts.

Poc em podia imaginar llavors que un dia em tocaria recordar aquelles paraules.

-Que ningú s'enganyi, això és divertit però perillós. Heu d'entendre on us esteu ficant. Si us roben o teniu algun contratemps durant el camí, l'organització no es farà responsable. Penseu que en molts dels països que creuareu, la policia és corrupta i això és una dificultat afegida. Les carreteres són bastant perilloses, així que escolliu bé la

vostra ruta, no conduïu de nit i feu-ho amb molta precaució. Algun dubte?

-L'organització ens ajuda amb el tema dels visats? -va preguntar un noi assegut a l'última fila amb veu tímida.

-Per descomptat, però és només un servei opcional que oferim i que es paga a part. Si algú vol gestionar-se els visats pel seu compte no hi ha cap problema. També sou lliures en aquest sentit. Més preguntes? Llavors us deixo amb l'exposició d'en Bernardino. De tota manera jo estaré per aquí i si voleu preguntar-me alguna cosa no dubteu a fer-ho.

Va ser en aquell moment quan vaig adonar-me que tenia en Bernardino Rosendo just al meu costat. Ens vam saludar molt ràpidament, contents de conèixer-nos per fi, just abans que sortís a l'escenari per fer un passi de diapositives amb les quals va il·lustrar algunes de les seves aventures.

Poc després d'acabar la presentació, se'm va apropar un senyor per preguntar-me com pensava anar jo cap a Mongòlia. Era un home de cabell i barba blanca que rondava els seixanta anys. Lluïa una bona panxa i unes ulleres per veure de prop que li penjaven del coll. Vestia per a l'ocasió, amb una armilla color beix estil fotògraf de safari... només li faltava el barret d'Indiana Jones i els prismàtics per completar el *kit* del perfecte aventurer urbà. Li vaig respondre que aquell any m'era impossible d'anar-hi i que només estava allà per informar-me.

-I vostè en què va? -vaig preguntar per cortesia.

-Anem tres amics en una ambulància que una empresa ens ha deixat a bon preu.

-I quin pressupost tenen?-això era el que més em preocupava de l'aventura.

-Entre una cosa i una altra uns onze mil euros.

Estava clar que aquell equip no seria la meva font d'inspiració, però vaig aprofitar per resoldre un altre dubte que m'envaïa, ja que no tenia ni la més mínima idea de quant es trigava des de Barcelona fins a Mongòlia.

-Un mes més o menys... bé, de fet ens caldrà fer-ho en menys, perquè el meu company no ha pogut aconseguir tants dies de vacances.

La seva resposta em va fer somriure, perquè començava a sentir que aquella odissea podia ser possible. Així que, tot i que no coneixia a ningú, em vaig animar a xerrar amb més gent. Una parella em va explicar com l'any anterior s'havien quedat a tres-cents quilòmetres d'Ulan Bator, quan la cadena de distribució del seu vell Renault Twingo va dir prou. No li havien fet res d'especial al cotxe, ni canvis d'amortidors, ni pneumàtics. Tan sols es van preocupar de conduir amb cura i no van arribar a punxar ni una sola vegada.

Al cap d'una estona, vaig aconseguir quedar-me per fi tot sol amb en Bernardino i gaudir de les seves aventures tot prenent unes cerveses, fins que va aparèixer la meva futura ex parella, a la qual havia convençut perquè vingués després de treballar. A ella li devia el poc rus que parlava, perquè era originària de Moldàvia. La segueixo recordant maquíssima, amb una cabellera rossa i un somriure encantador, encara que quan em mirava seriosa, sentia a tot el cos la pressió del mateix KGB. Vaig intentar contagiar-la de l'esperit aventurer que m'embriagava en aquell moment. En certa manera, tractava de preparar el terreny per confessar-li que ja havia pres la decisió de córrer aquella aventura en un futur més que imminent.

A poc a poc se'ns van afegir al grup més viatgers i, entre cerveses i anècdotes, vam decidir anar a sopar a una pizzeria que hi havia al costat del bar. Allà vaig conèixer en Manuel, un noi de Cadis molt simpàtic que no devia tenir més de 30 anys. Em va explicar que ell faria el ral·li en moto i que es diria Equipo Mosquito. De seguida em vaig adonar que aquell sí que seria el meu home.

-En quina moto vas?

-En una Yamaha XT125. D'aquí ve el nom d'Equipo Mosquito, pel soroll del motor.

-Ha! Ha! Has viatjat molt en moto?

-Encara no m'he tret ni el permís de conduir! Aquesta serà la primera vegada. Fins ara el més a prop que he estat de viatjar en moto ha estat de Cadis a Caños de Meca amb una Vespino SC. Anava amb un amic, els dos vestits de neoprè i jo de paquet amb dues taules de surf, una sota cada braç. Quan ens va veure la Guàrdia Civil, ens va donar l'ordre d'aturar-nos però vam acabar entre riures i ni tan sols ens van multar.

Aquell noi sí que els tenia ben posats, m'encantava. S'havia embarcat en una aventura com aquella sense tenir cap experiència. Vaig pensar que sovint dono massa voltes a les coses, que sóc massa prudent. De vegades, n'hi ha prou amb deixar-se portar i després ja es veurà. Vam acabar de sopar amb la sensació d'haver compartit una gran vetllada. Em vaig acomiadar de tots ells calorosament, en especial d'en Bernardino, amb qui no sabia quan tornaria a coincidir. A la resta del grup, no els tornaria a veure fins al dia de la sortida del ral·li al port de Barcelona.

Quan va arribar el dia que començava la seva aventura, vaig anar a acomiadar-los. Per res del món m'hagués perdut aquell moment. Em sentia emocionat pel retrobament i, encara que aquell matí em vaig quedar amb les ganes de marxar amb ells, em vaig prometre que faria tot el possible per intentar-ho l'estiu següent. A partir d'aquell moment, a diari encenia impacient l'ordinador per saber com els hi anava al bo d'en Manuel i al seu amic Ati, un motorista madrileny que havia optat per córrer el ral·li amb una Yamaha TW. Per fi, un mes després l'esperada notícia va aparèixer a les xarxes socials: «Hola a tots. Us informo que, encara que no us ho cregueu, he aconseguit arribar a Ulan Bator en moto!! I a més, amb l'Ati (equip Kame House) hem estat els primers a fer-ho en moto. Una abraçada a tots».

Ho havien assolit! En només un mes i sense experiència! Era fantàstic, em vaig alegrar molt per ells. Veure'ls arribar a l'objectiu em va donar l'empenta que em faltava. Aquell

mateix mes de setembre, vaig realitzar l'ingrés de la inscripció tan aviat com es va obrir el procés per a la següent edició.

-Ja no hi ha volta enrere -vaig pensar-. L'any que ve a Mongòlia en moto! I llavors va sonar el telèfon.

-Hola *carinyo*. Què tal? Tot bé? -era la meva parella.

No sabia si era el moment apropiat per confessar-li, però em costa molt mantenir un secret i necessitava explicar-li-ho com fos:

-Mira... veuràs, és que m'he apuntat a allò del Mongol Rally. Com que el proper estiu em vas dir que treballaràs de guia turística i no podrem anar junts de vacances... doncs això... mira, que m'he apuntat.

-Sabia que ho acabaries fent... vés si vols anar.

L'accent soviètic és força difícil d'interpretar, a més, en el meu cas admeto que em costa llegir entre línies, especialment quan es tracta d'una dona, per allò de la idiosincràsia femenina: que si diuen que sí però és que *no*, o bé diuen «vés si vols anar» però realment volen dir que millor que no ho facis... En fi, aquestes coses que els homes ens resistim a comprendre. No em sentia culpable, ni molt menys, però notava que ella no acabava d'entendre el què li estava intentant dir. Jo desitjava seguir endavant, costés el que costés, encara que el preu a pagar fos alt. Vaig optar per portar la conversa a parlar del dia a dia i sortir com pugués d'aquella incomoditat. Durant els mesos següents, la meva xicota em va acompanyar amb paciència soviètica però a la tornada, el seu comiat va ser tan fred i dur com l'hivern moldau.

Aquell diumenge tocava anunciar la notícia a la meva família que, com sempre, va oferir la seva millor cara davant les meves propostes.

-L'estiu que ve me'n vaig a Mongòlia en moto, m'he apuntat a una carrera benèfica -ho vaig deixar anar així, a mig dinar, sense previ avís.